

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління
Кафедра міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« 02 » 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГЛОБАЛЬНЕ КОНКУРЕНТНЕ ЛІДЕРСТВО

для студентів

спеціальності	<u>051 Економіка</u>
освітнього рівня	<u>другого (магістерського)</u>
освітньої програми	<u>051.00.02 Міжнародна економіка</u>

Київ – 2024

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307985
Програма № 0109/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти
Жильцов
(підпис) (прізвище, ім'я)
« 02 » 20 24

Розробник:

Шлапак Алла Василівна, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

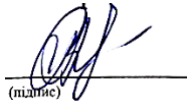
Викладач:

Шлапак Алла Василівна, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 17.

Завідувач кафедри

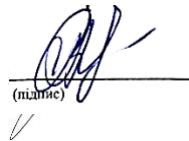

(підпис)

А.В. Шлапак

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 051.00.02 Міжнародна економіка

27.08.2024 р.

Керівник освітньої програми

(підпис)

А.В. Шлапак

Робочу програму перевірено

28.08.2024 р.

Заступник директора/декана

О.О. Казак

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	1	1
Семестр	2	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	32	16
Модульний контроль	8	-
Самостійна робота	80	104
Форма підсумкового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: сформувати у здобувачів освіти науково обґрунтоване цілісне розуміння основних теорій, концепцій та практик, які визначають глобальне конкурентне лідерство в сучасному світі.

Завдання дисципліни: сформувати розуміння теоретичних основ та ключових досліджень, пов'язаних з конкурентним лідерством, зокрема в контексті глобальних ринків; визначати основні принципи діяльності глобальних лідерів на міжнародному ринку; сформувати вміння аналізувати ключові форми та виміри міжнародних стратегій глобальних акторів, механізми досягнення лідерства національними економіками, визначати їх конкурентні переваги в ключових галузях світогосподарства; дослідити структурні виміри зовнішньої торгівлі та експортні стратегії національних економік з урахуванням глобальних конкурентних тенденцій; розуміти механізми комерційної дипломатії та їх роль у забезпеченні глобального конкурентного лідерства на різних рівнях; аналізувати стратегії інноваційного розвитку та їх вплив на глобальне конкурентне лідерство, а також розглянути місце та роль університетів у парадигмі «трикутника знань», їх внесок у розвиток конкурентоспроможності національних економік; дослідити регіональні інтеграційні союзи та їх вплив на процеси глобальної економічної інтеграції та поляризації, а також їх роль у формуванні глобального конкурентного лідерства; вивчити механізми досягнення глобального лідерства та оцінити їх ефективність у контексті сучасного глобального бізнесу; оперувати інструментами дослідження глобальних економічних процесів для виявлення тенденцій і прогнозів стійкого розвитку й зростання міжнародної економіки.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- основні теорії та концепції, що визначають глобальне конкурентне лідерство, та фактори, що визначають конкурентні переваги розвитку національних економік та особливості їх впливу на позиції економічної конкуренції на глобальному ринку;
- ключові аспекти глобального конкурентного лідерства на рівнях компаній та національних економік;
- широкий спектр підходів та практик до досягнення конкурентних переваг і лідерства на міжнародному ринку: напрямки розвитку нових продуктів, здобуття нових ринків, стратегічні партнерства, інновації в процесах виробництва та управління, а також адаптації до регіональних, місцевих економічних та культурних умов;
- структурні виміри та інструменти зовнішньої торгівлі та національні експортні стратегії
- механізми комерційної дипломатії у забезпеченні глобального конкурентного лідерства, що допомагають країнам зберегти або збільшити свою частку на ринку, виграти нових клієнтів або збільшити прибуток,;
- способи формування репутації глобального конкурентного лідерства, розвитку інноваційного потенціалу для досягнення технологічних переваг, фінансової стійкості, зниження виробничих витрат, масштабування доступу до ресурсів або ринків, бенчмаркінг, тощо;
- сучасні економіко-математичні методи та моделі проведення досліджень конкурентного лідерства країн на глобальних ринках;
- ознаки академічного плагіату та методи запобігання йому.

вміти:

- представити предметну область дослідження аспектів глобального конкурентного лідерства у вигляді теоретико-економічної системи;
- оцінювати конкурентні переваги, стратегії та практики, що використовуються в різних контекстах глобального конкурентного лідерства;
- здійснювати аналіз ключових аспектів глобального конкурентного лідерства на рівнях компаній та національних економік;
- аналізувати та оцінювати стратегії зовнішньої торгівлі та експортні стратегії;
- аналізувати корпоративні стратегії інноваційного розвитку та їх вплив на глобальне конкурентне лідерство;
- оцінювати внесок університетів у формування конкурентоспроможності національних економік та їх роль у глобальному конкурентному лідерстві;
- аналізувати і оцінювати вплив регіональних інтеграційних союзів на глобальну інтеграцію та їх роль у глобальному конкурентному лідерстві;
- використовувати економічні параметри й критерії дослідження для аналізу механізмів досягнення конкурентного лідерства та успішного функціонування національних економік у глобальному бізнес-середовищі;

– збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

Програмні компетентності:

ЗК1	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
ЗК2	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
СК5	Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку
СК8	Здатність оцінювати можливі ризики, соціально- економічні наслідки управлінських рішень
СК10	Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем
СКУ12	Здатність визначати фактори впливу, тенденції та впроваджувати механізми регулювання для забезпечення лідируючих конкурентних позицій соціально-економічних систем різних рівнів на міжнародному ринку

Програмні результати навчання:

РН07	Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень
РН11	Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів
РН13	Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень
РН14	Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем
РНУ16	Розробляти заходи щодо забезпечення лідерства на міжнародному ринку із урахуванням потенціалу соціально-економічних систем різного рівня в глобальному середовищі
РНУ 17	Здійснювати стратегічний аналіз конкурентних переваг суб'єктів міжнародної економіки в умовах глобалізації світового господарства

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/ п	Назви теоретичних розділів	Усього	Розподіл годин за видами робіт				
			Аудиторні			Модульний контроль	Самостійна робота
			Лекцій	Практичні	Семінари		
Змістовий модуль 1. Формування парадигми глобального конкурентного лідерства							
1	Тема 1. Теорії дослідження конкурентного лідерства	14	2	2	-	-	10
2	Тема 2. Ключові форми і виміри глобального конкурентного лідерства	14	2	2	-	-	10
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовим модулем		30	4	4	-	2	20
Змістовий модуль 2. Зовнішньоторгівельна та інвестиційно-фінансова діяльність як об'єктивна форма глобального конкурентного лідерства							
3	Тема 3. Структурні виміри зовнішньої торгівлі та національні експортні стратегії	14	2	2	-	-	10
4	Тема 4. Механізми комерційної дипломатії у забезпеченні глобального конкурентного лідерства	14	2	2	-	-	10
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовим модулем		30	4	4		2	20
Змістовий модуль 3. Науково-технічний та інтелектуальний ресурс конкурентного лідерства							
5	Тема 5. Корпоративні стратегії інноваційного розвитку	14	2	2	-	-	10
6	Тема 6. Місце та роль університетів у парадигмі «трикутника знань»	14	2	2	-	-	10
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовими модулями		30	4	4	-	2	20
Змістовий модуль 4. Інтеграційна політика країн-лідерів у форматі нового міжнародного порядку							
7	Тема 7. Регіональні інтеграційні союзи в умовах глобальної інтеграції	14	2	2	-	-	10
8	Тема 8. Механізми досягнення глобального лідерства	14	2	2	-	-	10
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовими модулями		30	4	4	-	2	20
Разом		120	16	16		8	80

Тематичний план для заочної форми навчання

№ п/ п	Назви теоретичних розділів	Усього	Розподіл годин за видами робіт				
			Аудиторні			Модульний контроль	Самостійна робота
			Лекцій	Практичні	Семинари		
Змістовий модуль 1. Формування парадигми глобального конкурентного лідерства							
1	Тема 1. Теорії дослідження конкурентного лідерства	15	1	1	-	-	13
2	Тема 2. Ключові форми і виміри глобального конкурентного лідерства	15	1	1	-	-	13
Разом за змістовим модулем		30	2	2	-	-	26
Змістовий модуль 2. Зовнішньоторгівельна та інвестиційно-фінансова діяльність як об'єктивна форма глобального конкурентного лідерства							
3	Тема 3. Структурні виміри зовнішньої торгівлі та національні експортні стратегії	15	1	1	-	-	13
4	Тема 4. Механізми комерційної дипломатії у забезпеченні глобального конкурентного лідерства	15	1	1	-	-	13
Разом за змістовим модулем		30	2	2	-	-	26
Змістовий модуль 3. Науково-технічний та інтелектуальний ресурс конкурентного лідерства							
5	Тема 5. Корпоративні стратегії інноваційного розвитку	15	1	1	-	-	13
6	Тема 6. Місце та роль університетів у парадигмі «трикутника знань»	15	1	1	-	-	13
Разом за змістовими модулями		30	2	2	-	-	26
Змістовий модуль 4. Інтеграційна політика країн-лідерів у форматі нового міжнародного порядку							
7	Тема 7. Регіональні інтеграційні союзи в умовах глобальної інтеграції	15	1	1	-	-	13
8	Тема 8. Механізми досягнення глобального лідерства	15	1	1	-	-	13
Разом за змістовими модулями		30	2	2	-	-	26
Разом		120	8	8	-	-	104

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ФОРМУВАННЯ ПАРАДИГМИ ГЛОБАЛЬНОГО КОНКУРЕНТНОГО ЛІДЕРСТВА

Тема 1. Теорії дослідження конкурентного лідерства

Дослідження еволюції категорії «конкурентне лідерство». Теоретичні та методологічні підходи до дослідження поняття «лідерство». Поняття «конкурентне лідерство». Концептуальні теорії дослідження лідерства. Конкурентне лідерство в економічних теоріях та концепціях.

Напрями генезису теоретичних підходів до трактування сутності конкурентного лідерства. Елементи філософії розвитку конкурентного лідерства країн. Джерела розвитку конкурентного лідерства країн. Фундаментальний вплив техноглобалізму на розширення джерел конкурентного лідерства країн. Трансформаційні зміни механізму конкурентного лідерства.

Тема 2. Ключові форми і виміри глобального конкурентного лідерства

Форми, прояви та виміри глобального конкурентного лідерства. Загальні форми глобального конкурентного лідерства. Форми глобального конкурентного лідерства за функціональною ознакою.

Головні інститути глобального фінансового менеджменту. Матеріально-речова форма глобального конкурентного лідерства. Вартісна форма глобального конкурентного лідерства.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ЗОВНІШНЬОТОРГІВЕЛЬНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНО-ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТИВНА ФОРМА ГЛОБАЛЬНОГО КОНКУРЕНТНОГО ЛІДЕРСТВА

Тема 3. Структурні виміри зовнішньої торгівлі та національні експортні стратегії

Фактори впливу на обсяги експортно-імпорتنих операцій. Географічна структура зовнішньої торгівлі. Товарна структура імпорتنих поставок.

Індекс залучення країн у світову торгівлю. Механізми й інструменти підтримки національних експортерів. Спеціальний інструментарій підтримки експортної діяльності національних підприємницьких структур.

Сучасна інституційна структура державної підтримки експорту США. Механізми експортного кредитування. Інноваційні фінансові продукти та інструменти. Податковий механізм реалізації експортних стратегій.

Тема 4: Механізми комерційної дипломатії у забезпеченні глобального конкурентного лідерства

Економічна дипломатія, як адвокація інтересів національного бізнесу. Інструментарій та джерела фінансування комерційної дипломатії у реалізації стратегій глобального конкурентного лідерства. Специфічні компоненти механізму комерційної дипломатії.

Мережеві механізми цифрової дипломатії. Інституційна система комерційної дипломатії. Економічні санкції, як механізм реалізації комерційної дипломатії. Роль недержавних дослідницьких організацій у забезпеченні стратегій глобального конкурентного лідерства.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РЕСУРС КОНКУРЕНТНОГО ЛІДЕРСТВА

Тема 5. Корпоративні стратегії інноваційного розвитку

Вартісні обсяги інвестицій у дослідження та розробки. Показники інтенсивності ДіР. Структура інноваційних витрат корпоративного сектору.

Динаміка витрат на ДіР, чистих продажів і зайнятості компаній за окремим секторами економік США і Європейського Союзу. Особливості ділової культури корпоративних секторів національних держав.

Канали дифузії інновацій. Роль ТНК у формуванні глобальних конкурентних переваг. Канали ресурсного забезпечення інноваційного розвитку. Система управління інноваційною діяльністю. Мережева модель досліджень і розробок.

Міжнародні стратегічні альянси у сфері ДіР. Венчурний інноваційний бізнес.

Тема 6. Місце та роль університетів у парадигмі «трикутника знань»

Історія становлення академічного сектору США. Система та роль дослідницьких університетів. Розвиток малого інноваційного бізнесу у колаборації з університетами. Канали створення: компанії-стартапи, спін-офф-компанії, спін-аут компанії.

Джерела фінансування фундаментальних досліджень. Інкубаторські механізми розвитку інноваційного підприємництва дослідницьких університетів. Місце університетів США у розбудові глобальних мереж трансферу технологій. Інституційні форми співробітництва академічного сектору і підприємницьких структур. Визначення основних перешкод у розвитку співробітництва між університетами та компаніями підприємницького сектору.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 ІНТЕГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА КРАЇН-ЛІДЕРІВ У ФОРМАТІ НОВОГО МІЖНАРОДНОГО ПОРЯДКУ

Тема 7. Регіональні інтеграційні союзи в умовах глобальної інтеграції

Механізми управління процесами геополітичного і гео економічного розвитку. Роль угод про вільну торгівлю. Інтеграційні платформи регіональних угруповань. Фактори конкурентного позиціонування країн у регіональній і світовій економічних системах. Інструменти реалізації інтеграційних стратегій. Трансконтинентальні зони вільної торгівлі.

Тема 8. Механізми досягнення глобального конкурентного лідерства

Фактори досягнення країнами-лідерами глобального конкурентного лідерства. Виробничий, фінансовий та інноваційний потенціали забезпечення глобального лідерства. Інноваційні ресурси забезпечення глобального конкурентного лідерства. Транснаціональні альянси як глобальні форми забезпечення партнерства та конкурентоспроможності. Політична, інвестиційна, технологічна та адміністративна сфери підтримки глобального конкурентного лідерства.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1.1. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (денна форма)

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування практичних (семінарських) занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	2	20	2	20	2	20	2	20
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			59		59		59		59
Розрахунок коефіцієнта		236:100=2,36							
Загалом		100							

6.1.2. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (заочна форма)

№ з/п	Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Разом				22		22		22		22
Розрахунок коефіцієнта			88:100=0,88							
Загалом			100							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна / заочна	Бали денна / заочна
Змістовий модуль 1. Формування парадигми глобального конкурентного лідерства			
1	Тема 1. Теорії дослідження конкурентного лідерства	10/13	5/5
2	Тема 2. Ключові форми і виміри глобального конкурентного лідерства	10/13	5/5
Змістовий модуль 2. Зовнішньоторгівельна та інвестиційно-фінансова діяльність як об'єктивна форма глобального конкурентного лідерства			
3	Тема 3. Структурні виміри зовнішньої торгівлі та національні експортні стратегії	10/13	5/5
4	Тема 4. Механізми комерційної дипломатії у забезпеченні глобального конкурентного лідерства	10/13	5/5
Змістовий модуль 3. Науково-технічний та інтелектуальний ресурс конкурентного лідерства			
5	Тема 5. Корпоративні стратегії інноваційного розвитку	10/13	5/5
6	Тема 6. Місце та роль університетів у парадигмі «трикутника знань»	10/13	5/5
Змістовий модуль 4. Інтеграційна політика країн-лідерів у форматі нового міжнародного порядку			
7	Тема 7. Регіональні інтеграційні союзи в умовах глобальної інтеграції	10/13	5/5
8	Тема 8. Механізми досягнення глобального лідерства	10/13	5/5
Разом		80/104	40 /40

Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерії	Обґрунтування критеріїв	Бали
Розуміння завдання	робота демонструє точне розуміння завдання	1
	включені матеріали, що безпосередньо розкривають теми або опосередковані до неї	0,5
	включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється	0
Повнота розкриття теми	тема розкрита повністю	1
	часткове розкриття теми	0,5
	виконане завдання не відповідає темі	0
Логіка викладу інформації	логічне й структуроване викладення матеріалу	1
	порушення логіки й структури викладу	0,5
Креативність	унікальність роботи, велика кількість оригінальних прикладів, у роботі присутні авторські знахідки	1
	стандартна робота, не містить авторської індивідуальності	0,5
Культура змістового наповнення відповідей	орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики	1
	присутні не грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0,5
	грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0
Разом		5 балів

6.3. Завдання для роботи на практичних заняттях та критерії їх оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна / заочна	Бали денна / заочна
Змістовий модуль 1. Формування парадигми глобального конкурентного лідерства			
1	Тема 1. Теорії дослідження конкурентного лідерства	2/1	10/5
2	Тема 2. Ключові форми і виміри глобального конкурентного лідерства	2/1	10/5
Змістовий модуль 2. Зовнішньоторгівельна та інвестиційно-фінансова діяльність як об'єктивна форма глобального конкурентного лідерства			
3	Тема 3. Структурні виміри зовнішньої торгівлі та національні експортні стратегії	2/1	10/5
4	Тема 4. Механізми комерційної дипломатії у забезпеченні глобального конкурентного лідерства	2/1	10/5
Змістовий модуль 3. Науково-технічний та інтелектуальний ресурс конкурентного лідерства			
5	Тема 5. Корпоративні стратегії інноваційного розвитку	2/1	10/5
6	Тема 6. Місце та роль університетів у парадигмі «трикутника знань»	2/1	10/5
Змістовий модуль 4. Інтеграційна політика країн-лідерів у форматі нового міжнародного порядку			
7	Тема 7. Регіональні інтеграційні союзи в умовах глобальної інтеграції	2/1	10/5
8	Тема 8. Механізми досягнення глобального лідерства	2/1	10/5
Разом		16/8	80/40

Критерії оцінювання практичних занять:

Форма подання результатів: надсилання файлу з відповіддю у ЕНК.

Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка – 10/5 балів виставляється якщо завдання виконано повністю, вірно, структуровано, наведено необхідні пояснення, розрахунки (для задач) виконані вірно.

Бали знижуються, якщо у невірні або відсутні базові положення завдання (мінус 1-2-3... бали в залежності від завдання), якщо завдання не виконано - 0 балів.

Термін здачі: відповідь на практичному занятті з відповідної теми, якщо заняття проводиться аудиторно, або термін, вказаний викладачем, якщо заняття дистанційне.

6.4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які здобувач освіти набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється шляхом проведення письмового експрес-контролю (завдання)/тестів у вигляді складання тематичних аналітичних матеріалів (довідки, звіти, ревію, схем, моделей та порівняльних таблиць, стратегій та програм розвитку) або шляхом тестування через систему електронного навчання Університету.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 1 – 25. Складається з письмових (або тестових) завдань за темами 1-2. Завдання модульної контрольної роботи розподілені диференційовано по питанням тем модуля, максимально 5 завдань.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 2 – 25. Складається з письмових (або тестових) завдань за темами 3-4. Завдання модульної контрольної роботи розподілені диференційовано по питанням тем модуля. Максимальна кількість завдань модульної контрольної роботи – 5.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 3 – 25. Складається з письмових (або тестових) завдань за темами 5-6. Завдання модульної контрольної роботи розподілені диференційовано по питанням тем модуля. Максимальна кількість завдань модульної контрольної роботи – 5.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 4 – 25. Складається з письмових (або тестових) завдань за темами 7-8. Завдання модульної контрольної роботи розподілені диференційовано по питанням тем модуля. Максимальна кількість завдань модульної контрольної роботи – 5.

Кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється у 5 балів максимально. При тематичному оцінюванні виконаних завдань (в тому числі он-лайн) оцінки обраховується: для завдань, які передбачають декілька

обґрунтованих відповідей (якщо відповідь правильна) бали виставляються за кожне з питань розподіленою долею, в залежності від їх кількості, у протилежному випадку виставляється оцінка 0 балів (за весь обсяг або окреме питання завдання).

При виконанні модульної контрольної роботи необхідно слідкувати за терміном виконання та за часовим обмеженням.

Критерії оцінювання модульного контролю у вигляді письмового завдання:

5	Відповідь повна, цілком правильна, відображає глибоке розуміння теми, логічно повністю структурована. Аргументація чітка, переконлива, повністю підтримує відповідь на питання, підкріплена фактичними даними та методологією. Вдало підібрані та використані джерела та приклади, що глибоко розкривають тему. Містить креативні ідеї та механізми реалізації в практичній діяльності. Аналіз економічних подій і явищ повний, з наданими висновками та узагальненням вирішених питань. Сценарії, стратегії розвитку соціально-економічних систем добре розроблені, з урахуванням специфічних фактів та застосуванням додаткових знань або моделей. В роботі дотримано принципів академічної доброчесності, оформлена відповідно до вимог
4	Відповідь правильна, логічна та структурована, але містить незначні неточності або пропуски. Аргументація в цілому переконлива, підкріплена фактичними даними та методологією, але має незначні слабкі місця. Добре підібрані джерела та приклади, з невеликими недоліками. Відповідь містить креативні ідеї, але не всі можуть бути практично реалізовані. Аналіз економічних подій і явищ достатній, з наданими висновками, що є формально узагальненими. Сценарії, стратегії розвитку соціально-економічних систем добре розроблені, але не всі аспекти враховані чи потребують деяких уточнень. Робота оформлена відповідно до вимог, дотримано принципів академічної доброчесності
3	Відповідь в цілому правильна, але має кілька помилок або пропусків. Містить пояснення, підкріплені окремими фактичними даними та методологією. Наведені приклади, дані та порівняння відповідають темі, але в тезах допущені помилки. Аналіз економічних подій і явищ частковий, з наданими висновками, оцінка ризиків та наслідків є поверхневою, без критичної аргументації. Недостатнє узагальнення викладеного матеріалу. Робота оформлена відповідно до вимог, частково дотримано принципів академічної доброчесності
2	Відповідь стосується теми, частково структурована, при цьому містить багато помилок або недоліків. Відповідь недостатньо аргументована, не переконлива або поверхнева. Наведені приклади, дані та порівняння частково відповідають темі. Аналіз економічних подій і явищ частковий, з наданими окремими висновками, але без оцінки ризиків та наслідків. Відсутні узагальнення і системність викладеного матеріалу. В роботі частково дотримано принципів академічної доброчесності
1	Відповідь частково стосується теми, містить суттєві помилки. Відповідь нелогічна та погано структурована. Аргументи слабкі або відсутні. Використані джерела або приклади є, але не відповідають темі. Часткове виконання завдань, спроба проведення аналізу та оцінки ризиків та наслідків. В роботі допущено багато помилок. В роботі не дотримано принципів академічної доброчесності. Оформлення роботи не відповідає вимогам, багато помилок
0	Відповідь відсутня або не відповідає темі. Відсутня логіка, структура та аргументація. Відсутні джерела приклади та дані. Оформлення не відповідає вимогам. Відсутні спроби визначення чи розв'язання поставлених завдань, проведення аналізу, синтезу, опису подій та явищ, оцінки ризиків та наслідків. В роботі грубо порушено принципи академічної доброчесності

Критерії оцінювання модульного контролю у вигляді тесту:

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 1 – 25.
Складається з 25 випадкових тестових завдань за темами 1-2.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 2 – 25.
Складається з 25 випадкових тестових завдань за темами 3-4.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 3 – 25.
Складається з 25 випадкових тестових завдань за темами 5-6.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 4 – 25.
Складається з 25 випадкових тестових завдань за темами 7-8.

Кожен тест оцінюється у 1 бал максимально.

При тестуванні он-лайн оцінка обраховується:

- для тестів, які передбачають одну правильну відповідь (формату «один з багатьох» / «так або ні») 1 бал виставляється, якщо відповідь правильна, у протилежному випадку виставляється оцінка 0 балів;

- за тест, який передбачає декілька правильних відповідей (формат «декілька з багатьох», «відповідність») оцінка розраховується на пропорційній основі. Якщо, наприклад, в тесті передбачено дві правильні відповіді, то 1 бал виставляється, якщо студент навів обидві правильні відповіді, якщо одну правильну і одну неправильну – то оцінка за тест 0,5 балів, якщо ж обидві відповіді студента неправильні – тест оцінюється у 0 балів). Аналогічно для 3 відповідей – кожна оцінюється у 0,33 бали і помилки враховуються відповідно.

При виконанні модульної контрольної роботи необхідно слідкувати за терміном виконання та за часовим обмеженням.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
1	Теми 1,2 згідно з тематичним планом дисципліни	писмове завдання/тест	25 балів
2	Теми 3,4 згідно з тематичним планом дисципліни	писмове завдання/тест	25 балів
3	Теми 5,6 згідно з тематичним планом дисципліни	писмове завдання/тест	25 балів
4	Теми 7,8 згідно з тематичним планом дисципліни	писмове завдання/тест	25 балів

6.5. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль – залік. Підсумковий семестровий контроль проводиться за результатами поточного контролю та оцінюється від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS для отримання рейтингової оцінки знань студента.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
A	100-90
B	82-89
C	75-81
D	69-74
E	60-68
FX	35-59
F	0-34

7. Навчально-методична карта дисципліни

(для денної форми навчання)

Разом: 120 год., лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 80 год., підсумковий контроль (залік).

Модулі	Змістовий модуль 1. Формування парадигми глобального конкурентного лідерства		Змістовий модуль 2. Зовнішньоторгівельна та інвестиційно-фінансова діяльність як об'єктивна форма глобального конкурентного лідерства		Змістовий модуль 3. Науково-технічний та інтелектуальний ресурс конкурентного лідерства		Змістовий модуль 4. Інтеграційна політика країн-лідерів у форматі нового міжнародного порядку	
Кількість балів	59		59		59		59	
Лекції	Тема 1 (1 бал)	Тема 2 (1 бал)	Тема 3 (1 бал)	Тема 4 (1 балів)	Тема 5 (1 бал)	Тема 6 (1 бал)	Тема 7 (1 бал)	Тема 8 (1 бал)
Практичні заняття	Тема 1 (11 балів)	Тема 2 (11 балів)	Тема 3 (11 балів)	Тема 4 (11 балів)	Тема 5 (11 балів)	Тема 6 (11 балів)	Тема 7 (11 балів)	Тема 8 (11 балів)
Самостійна робота	10 балів		10 балів		10 балів		20 балів	
Модульний контроль	25 балів		25 балів		25 балів		25 балів	
<i>Підсумковий рейтинговий бал – 236</i>								
<i>Коефіцієнт переведення рейтингу у 100-бальну шкалу – 2,36</i>								
Разом	100 балів							

(для заочної форми навчання)

Разом: 120 год., лекції – 8 год., практичні заняття – 8 год., самостійна робота – 104 год., підсумковий контроль (залік).

Модулі	Змістовий модуль 1. Формування парадигми глобального конкурентного лідерства		Змістовий модуль 2. Зовнішньоторгівельна та інвестиційно-фінансова діяльність як об'єктивна форма глобального конкурентного лідерства		Змістовий модуль 3. Науково-технічний та інтелектуальний ресурс конкурентного лідерства		Змістовий модуль 4. Інтеграційна політика країн-лідерів у форматі нового міжнародного порядку	
	Кількість балів		22		22		22	
Лекції	Тема 1 (0,5 бала)	Тема 2 (0,5 бала)	Тема 3 (0,5 бала)	Тема 4 (0,5 бала)	Тема 5 (0,5 бала)	Тема 6 (0,5 бала)	Тема 7 (0,5 бала)	Тема 8 (0,5 бала)
Практичні заняття	Тема 1 (5,5 балів)	Тема 2 (5,5 балів)	Тема 3 (5,5 балів)	Тема 4 (5,5 балів)	Тема 5 (5,5 балів)	Тема 6 (5,5 балів)	Тема 7 (5,5 балів)	Тема 8 (5,5 балів)
Самостійна робота	10 балів		20 балів		20 балів		10 балів	
<i>Підсумковий рейтинговий бал – 88</i>								
<i>Коефіцієнт переведення рейтингу у 100-бальну шкалу – 0,88</i>								
Разом	100 балів							

8. Рекомендовані джерела

Основна

1. Шлапак А. В. Конкурентне лідерство США: глобальна парадигма і стратегічні пріоритети: монографія. Київ: КНЕУ, 2019. 426 с.
2. Pehrsson A. Competitive International Strategy: Key Implementation Issues. GB: Taylor & Francis, 2020. 186 pp.
3. Sheth J., Usley C., Sisodia R. The Global Rule of Three Competing with Conscious Strategy. Berlin: Springer, 2020. 289 pp.
4. Porter M. The Competitive Advantage of Nations. *From the Magazine* (March–April 1990). Harvard Business School Publishin, 2024. URL: <https://hbr.org/1990/03/the-competitive-advantage-of-nations>

Додаткова

1. Asian Economic Integration Report 2024: Decarbonizing Global Value Chains. Asian development bank. 2024. URL: <https://wtocenter.vn/file/19240/asian-economic-integration-report-2024.pdf>
2. Moncada-Paternò-Castello P., Amoroso S., Cincera M., Corporate R&D intensity decomposition: different data, different results? *Science and Public Policy*. 2020. Vol. 47(4). P. 458-473. URL: <https://doi.org/10.1093/scipol/scaa026>
3. Mourão P.J.R., Popescu I.A. Investment, growth and competitiveness: The multiplier-accelerator in the 21st century. *Journal of Competitiveness*. 2023. Vol. 15(3). P. 60-78. URL: <https://doi.org/10.7441/joc.2023.03.04>
4. Shlapak A., Yatsenko O., Ivashchenko O., Zarytska N., Osadchuk V. Digital transformation of international trade in the context of global competition: technological innovations and investment priorities. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практик*. 2023. № 6 (53). С. 334-347. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4241/3991>
5. Шлапак А. В. Еволюція методології досліджень конкурентних переваг лідерства. *Бізнес-інформ*. 2019. №4. С. 348-352. URL: http://business-inform.net/article/?year=2019&abstract=2019_4_0_348_352
6. Шлапак А. В. Мережева модель досліджень інноваційної діяльності США. *Проблеми економіки*. 2019. № 3 (41). С. 23-28. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2019-3_0-pages-23_28.pdf
7. Шлапак А. В. Парадигмальні засади глобального конкурентного лідерства. *Бізнес-інформ*. 2019. №2. С. 30-36. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2019&abstract=2019_2_0_30_36
8. Шлапак А. В. Формування нового міжнародного порядку: регіональні інтеграційні пріоритети США. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. №4. Т. 3. С. 112-116. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/11/2020-4t3-19.pdf>
9. Шлапак А.В. Глобальна нестабільності крізь призму фінансового, фіскального і монетарного домінування: дилеми регуляторної політики в міжнародних масштабах. *Вісник Маріупольського державного університету*

Серія: Економіка. 2023. №25. С.35-44. URL: <https://visnyk-ekonomics.mdu.in.ua/ARHIV-uk/25/6.pdf>

10. Шлапак А.В. Глобальні фінансові цикли і проблема регулювання міжнародних потоків капіталу: роль банків і макропруденційної політики у протидії кризам. *Вісник Маріупольського державного університету Серія: Економіка.* 2022. № 23. С. 109-119. URL: https://visnyk-ekonomics.mdu.in.ua/publ/2022/vipusk_23/shlapak_alla_vasilivna/11-1-0-90

11. Шлапак А.В. Макроекономічні наслідки банківської паніки в США: роль бейлаутів у корекції боргового і кредитного циклів. *Інвестиції: практика та досвід.* 2023. № 9. С.5-11. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/1463>

12. Шлапак А.В. Міжнародна координація макропруденційної політики як інструмент фінансової інтеграції. *Вісник Маріупольського державного університету Серія: Економіка.* 2022. №24. С. 5-13. URL: https://visnyk-ekonomics.mdu.in.ua/publ/2022/vipusk_24_2022/shlapak_alla_vasilivna/12-1-0-91

9. Додаткові ресурси

1. Doing-Business-2020 rankings. The World Bank. URL: https://archive.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/pdf/db2020/Doing-Business-2020_rankings.pdf

2. eCommerce Statistics 2024: Trends & Opportunities. URL: <https://redstagfulfillment.com/e-commerce-statistics/>

3. Fortune. Global 500. URL: <http://fortune.com/global500/>

4. GCI 4.0: Global Competitiveness Index 4.0. The World Bank. Prosperity Data360. URL: <https://prosperitydata360.worldbank.org/en/indicator/WEF+GCI+GCI4>

5. IMD. World Competitiveness Center. URL: <https://www.imd.org/centers/wcc/world-competitiveness-center/>

6. INSEAD. Global Innovation Index. URL: <https://www.insead.edu/faculty-research/publications/reports/global-innovation-index-2023-innovation-face-uncertainty>

7. International monetary fund. URL: <https://www.imf.org/en/About>

8. International Trade Council. The Evolution of International Trade. 2023. URL: <https://tradecouncil.org/wp-content/uploads/2023/06/The-Evolution-of-International-Trade.pdf>

9. The International Trade Administration (ITA). Commercial Diplomacy In Action. URL: <https://www.trade.gov/commercial-diplomacy-action>

10. The World Trade Organization (WTO). Highlights of world trade in 2022. World Trade Statistical Review 2023. URL: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wtsr_2023_ch2_e.pdf

11. WEF. Global competitiveness index 4.0. URL: <https://prosperitydata360.worldbank.org/en/dataset/WEF+GCI>

12. WIPO. Global Innovation Index 2023. Innovation in the face of uncertainty. URL: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2023-section1-en-gii-2023-at-a-glance-global-innovation-index-2023.pdf>.

13. World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/en/about/what-we-do>

14. World Leaders Index. URL: GLOBAL LEADER INDEX. URL: <https://worldleadersindex.org/>